

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XL

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.Α'
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνη ΕΜΕ: Μάρω Μελανίδου

Το πιο κάτω υλικό συμπληρώνει αυτό που ήδη περιέχεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΝ,
στη διεύθυνση:

http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/latinika/ypost_yliko_c_lyk.html

**ΜΑΘΗΜΑ XL (Lectio quadragesima)
ΑΚΛΟΝΗΤΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
ΣΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΤΟΡΑ**

**Να μελετήσετε τις πιο κάτω ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε
(εισαγωγή, εξάρτηση, εκφορά, δικαιολόγηση εκφοράς)**

1. **etsi retia vacua**, plēnas tamen cēras habēbam. (μάθημα VIII)
2. Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasīca se domi non esse, **etsi domi erat**. (μάθημα XXIV)
3. sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnāre cuperent, **etsi ego clamābam nihil esse bello civīli miserius**. (μάθημα XXXVII)
4. **Etsi senex et corpore infirmo sum**, semper tamen meminero urbem Rōmam et Italiam a Mario conservātam esse. (μάθημα XL)
5. **Etsi super vestem eārum deprehendit canos**, tamen Augustus dissimulāvit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentiōnem aetātis. (μάθημα XLVII)

**Να μελετήσετε τις πιο κάτω ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΕΣ προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε
(εισαγωγή, εξάρτηση, εκφορά, δικαιολόγηση εκφοράς)**

1. ea victōres ferociōres impotentioresque reddit, ut, **etiāmsi natūrā tales non sint**, necessitāte esse cogantur. (μάθημα XXXVII)
2. **Licet mihi ostendas agmina militum**, quibus curiam circumsedisti; **licet mortem minitēris**, numquam tamen ego hostem iudicābo Mariū. (μάθημα XL)
3. **Quamvis infesto et mināci animo perveneras**, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit: (μάθημα XLIII)

Λεξιλόγιο

occuro, α': κατακτώ / urbs, urbis, θ.3: πόλη / arma -orum, ουδ.2 (pl. t.): όπλο, όπλα / senatus -us, αρ.4: σύγκλητος / armo, α': σπλίζω, εξοπλίζω / cogo, coegi, coactum, cogēre (cum + ago, egi, actum, agēre), γ': συγκαλώ / quam: επίρρ. επιτατικό του υπερθ. (quam + υπερθ.: όσο γίνεται πιο...) / celer, celēris, celēre: γρήγορος / celeriter (επίρρ.): γρήγορα / hostis -is, αρ.3: εχθρός / iudico, α': κρίνω, κηρύσσω / voluntas -ātis, θ.3: βούληση, θέληση / nemo (αόρ. αντ. ουδ.): κανένας – nullus -a -um: κανένας (αόρ. αντ. επιθ.) / obviam (επίρρ.): αντίθετα / eo, ii(ivi), itum, ire, δ': πηγαίνω / obviam eo + δτκ. / audeo, ausus sum, audēre, ημιαπ. β': τολμώ / solus -a -um: μόνος / augur -uris, αρ.3: οιωνοσκόπος / res, rei, θ.5: πράγμα / interrogo, α': ζητώ τη γνώμη / sententia -ae, θ.1: άποψη, άπόφαση / dico, dixi, dictum, dicēre, γ': λέγω / nolo, nolui, nolle (βλ. ΛΓ §95), γ': δεν θέλω / quin etiam: και ακόμα / minitor, minitatus sum, minitari, αποθ. α': απειλώ / insto, -stiti, -stāre (in + sto, steti, statum, stāre), α' (+ δοτ.): ασκώ πίεση σε κάποιον / licet (σύνδ. παραχ.): και αν / ostendo, -tendi, -tensum (tentum), -tendēre, γ' (+ δοτ.): δείχνω / agmen -īnis, ουδ.3: άγημα, στρατός / miles -ītis, αρ.3: στρατιώτης / curia -ae, θ.1: το κτήριο της Συγκλήτου, το Βουλευτήριο / circumsedeo, -sedi, -sessum, -sedēre,

β': περικυκλώνω / mors, mortis, θ.3: θάνατος / numquam (επίρρ.): ουδέποτε, ποτέ / senex, senis, αρ.3: γέρος (βλ. ΔΓ §27) / corpus -ōris, ουδ.3: σώμα / infirmus -a -um: αδύναμος / meminī, meminisse (ελλειπτ., βλ. ΔΓ §98): θυμάμαι / conservo, α': σώζω

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου του μαθήματος ΧΙ.
2. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση των τύπων:
coegerat, iudicaretur, noluit, instaret, miniteris, conservatam esse
3. α) Να γράψετε τους άλλους δύο βαθμούς του επιρρήματος celerrime.
β) Να γράψετε τη γενική πληθυντικού και των τριών γενών του επιθέτου από το οποίο προέρχεται, και στους τρεις βαθμούς.
4. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα:
  - ...ut Marius quam celerrime hostis iudicaretur a senatu.
  - Sulla senatum armatus coegerat.
  - ...numquam tamen ego hostem iudicabo Marium.
  - Licet mihi ostendas agmina militum...
  - Meminero Romam a Mario conservatam esse.
5. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις μετοχές occupata και interrogatus.
β) Να τις αναλύσετε στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις.
6. α) Να γράψετε λίγα λόγια για τη δικτατορία του Lucius Cornelius Sulla και τις προγραφές (proscriptiones) που εφάρμοσε κατά των πολιτικών του αντιπάλων.
β) Ποια άλλη περίοδο δικτατορίας γνωρίζετε στη Ρώμη του 1^{ου} αι. π.Χ.; Πώς τα καθεστώτα αυτά συνετέλεσαν στην κατάλυση της Δημοκρατίας; Πότε έγινε αυτό;
7. Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:
  - ομόρριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
  - παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Ισπανικά κτλ)

Συντακτική ανάλυση εναντιωματικών – παραχωρητικών προτάσεων μαθήματος ΧΛ

1. **Etsi senex et corpore infirmo sum**, semper tamen meminero urbem Rōmam et Italiam a Mario conservātam esse.

Είδος: _____

Συντακτικός ρόλος: _____

Εισαγωγή: _____

Εξάρτηση: _____

Εκφορά: _____

Δικαιολόγηση εκφοράς: _____

_____

Παρατηρήσεις: _____

2. **Licet mihi ostendas agmina militum**, quibus curiam circumsedisti; licet mortem minitēris, numquam tamen ego hostem iudicābo Marium.

Είδος: _____

Συντακτικός ρόλος: _____

Εισαγωγή: _____

Εξάρτηση: _____

Εκφορά: _____

Δικαιολόγηση εκφοράς: _____

_____

Παρατηρήσεις: _____

3. Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; **licet mortem minitēris**, numquam tamen ego hostem iudicābo Marium.

Είδος: _____

Συντακτικός ρόλος: _____

Εισαγωγή: _____

Εξάρτηση: _____

Εκφορά: _____

Δικαιολόγηση εκφοράς: _____

_____

Παρατηρήσεις: _____